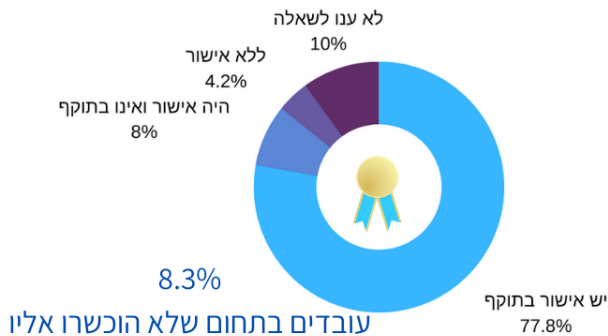
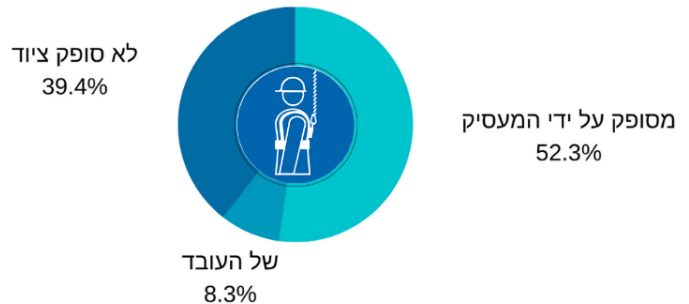

תמצית ממצאי סקר בטיחות בעבודה בגובה

12% עובדים בגובה ללא אישור בתוקף

ל 40% לא סופק ציוד לעבודה בגובה

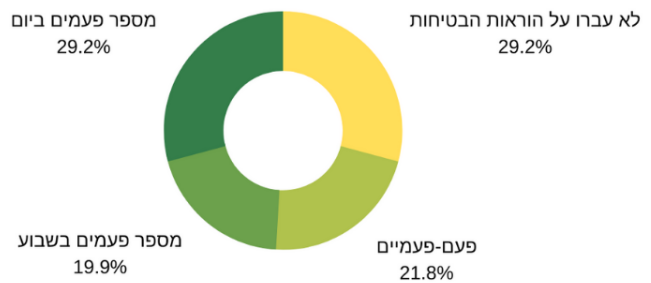

שליש מהעובדים לא ידעו להתאים את ציוד הבטיחות הנכון למשימה

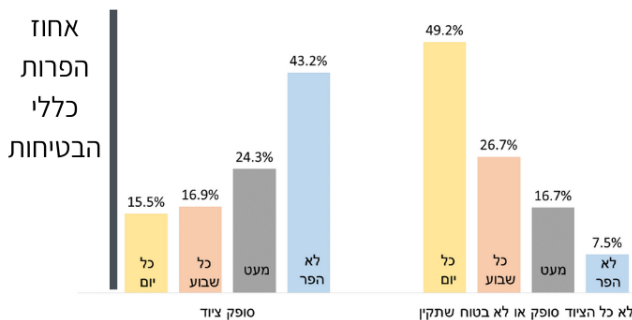
בסקר השתתפו 315 עובדים בגובה מענפי בניה, תעשייה, גינון וחקלאות

70% מעידים על עצמם שעבדו בצורה לא בטיחותית בגובה

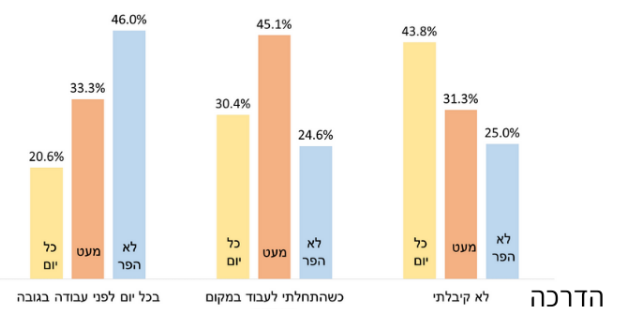

מחצית מהעובדים בגובה רואים עצמם כעובדים המקפידים על הכללים בעבודה, אך בפועל דיווחו על הפרות של כללי הבטיחות שביצעו בחודש האחרון. הפער נבע בעיקר מחוסר הסכמה שלהם עם הכללים

כאשר המעסיק מספק ציוד בטיחות תקין יותר עובדים שומרים על הבטיחות

עובדים שמקבלים הדרכות קבועות לפני עבודה בגובה יותר עובדים יותר בטיחותי

תמצית ממצאי סקר בטיחות בעבודה בגובה

ד"ר לליב אגוזי, מחלקת המחקר המוסד לבריאות ולגיהות

עבודה בגובה היא גורם הסיכון העיקרי לתאונות קטלניות. בעוד מדיווחי הביטוח הלאומי עולה כי שיעור הנפגעים בעבודה מכלל המועסקים הולך ויורד באופן עקבי בעשור האחרון, שיעור התאונות הקטלניות השנתית אינו יורד, לכן יש חשיבות עצומה בפעילות מניעה אפקטיבית (דוחות הביטוח הלאומי ומינהל הבטיחות). כדי למקד פעילות מניעה ליעד המתאים יש צורך לבחון מהם הדברים המשפיעים על התנהגות העובדים, מידת הקפדתם על עבודה בטיחותית בגובה ושימוש בציוד מגן.

מטרת המחקר היא לבחון גורמים ארגוניים, צוותים ואישיים הקשורים לעבודה הבטוחה של עובדים במטרה לזהות את נקודות הכשל בהן יהיה נכון יותר לעשות התערבות והדרכה לשמירה על הבטיחות של העובדים. סקר זה מהווה המשך לסקר לגבי שימוש בקסדה עם סנטריה שנערך לפני כחצי שנה (אגוזי ווינקלר, 2022).

השערות

עובדים שמדווחים על סביבת עבודה וניהול עם הקפדה על הבטיחות כולל הספקת ציוד מגן, הדרכות והתייחסות מצד מנהלים לבטיחות ידווחו על ביצוע עבודה בגובה באופן בטיחותי יותר.

עובדים שרואים חשיבות אישית לשמירה על הבטיחות ידווחו על עבודה בגובה באופן בטיחותי יותר.

שיטה

משתתפים

שאלון הסקר נשלח באופן מקוון דרך קבוצות ווטצאפ של ממונים ואנשי קשר אחרים, ברשימות הקשר של המוסד לבריאות ולגיהות. כמו כן מדריכי המוסד"ל התבקשו למלא שאלון עם עובד או שניים ביום במהלך ביקורי ההדרכה השוטפים שלהם באתרי עבודה. איסוף הנתונים נמשך שלושה שבועות במהלך דצמבר 2022 וינואר 2023. השיבו 350 אנשים לשאלון, 58 בערבית, מתוכם הוסרו 35 משיבים שענו שאינם עובדים בגובה. המחקר נסקר ואושר על ידי ועדת האתיקה המוסדית.

הגיל השכיח 26-35, הותק בעבודה בגובה נע בין שנה (15 משיבים 4.8%) עד מעל 10 שנים. 62.9% מהמשיבים עובדים יותר מחמש שנים בגובה. נתוני המשיבים מפורטים בטבלאות 1 ו-2.

טבלה 1: התפלגות המשיבים לפי ענפים

מספר המשיבים	%	
191	60.6	בנייה
16	5.1	שיפוצים
2	0.6	מסחר ושירותים
2	0.6	גינון וחקלאות
13	4.1	תשתיות
68	21.6	תעשייה
22	7.0	עבודה אחרת בגובה
1	0.3	לא צוין
315	100.0	סה"כ

טבלה 2: התפלגות הגיל של המשיבים

גיל	מספר המשיבים	%
18-25	29	9.2
26-35	116	36.8
36-45	57	18.1
46-55	56	17.8
מעל 55	51	16.2
לא צוין	6	1.9
סה"כ	315	100.0

מדדים

שאלת סינון-אני עובד בגובה ב: גגות, פיגומים, סולמות, סלי הרמה, במות הרמה, קונסטרוקציות, מקום מוקף ו-איני עובד בגובה. משיבים שענו שאינם עובדים בגובה הוסרו מניתוחי הממצאים.

הסמכה. נמדדה על ידי השאלה 'הוסמכתי לעבודה בגובה ב: גגות, פיגומים, סולמות, סלי הרמה, במות הרמה, קונסטרוקציות, מקום מוקף ו-לא הוסמכתי לעבודה בגובה, עם אפשרות לסמן מספר תשובות. השאלה סוכמה לשתי אפשרויות יש הסמכה לעבודה בגובה או אין הסמכה. בנוסף נבחנה ההתאמה בין ההסמכה לעבודה וחושב מדד התאמה עבור כל אחד משבעת התחומים - הסמכה תואמת/לא תואמת.

ידע לגבי ציוד מגן אישי. הוצגו חמישה מצבים של עבודה בגובה והמשיבים סימנו מהו הציוד הנכון לשימוש במצב זה. עבודה על גג פתוח ללא מעקות, עבודה בסל הרמה, עבודה על במה, עבודה ברכינה מעל מעקה ועבודה במקום מוקף. הציוד היה ציוד למניעת נפילה וציוד לבלימת נפילה. ארבעת המצבים הראשונים סוכמו למענה נכון / לא נכון ונספרו לכל משתתף מספר התשובות הנכונות בין 0 ל-4.

הדרכות. נשאלה שאלה אחת מתי אתה מקבל הדרכה על עבודה בגובה עם התשובות: 'כשהתחלתי לעבוד במקום העבודה', 'בכל יום' ו-'לא קיבלתי'.

הספקת ציוד עבודה בגובה. נבחן על ידי שלושה היגדים האם סופק לך באתר העבודה הנוכחי (רתמת בטיחות, מערכת מניעה או בלימה, קסדה עם סנטריה) התשובות האפשריות: כן/לא/יש לי ציוד שלי. שלושת ההיגדים קודדו מחדש למדד אחד שערכיו: סופק ציוד, חלקית סופק וחלקית של העובד, לא סופק ציוד באופן מלא.

התנהגות לא בטוחה בגובה. הוצגו ארבע פעולות לא בטיחותיות, על בסיס התייעצות עם מומחי בטיחות בעבודה בגובה במוס"ל. המשיבים ענו כמה פעמים עשו פעולה זו בחודש האחרון על סקלה שנעה בין 1-כל יום, 2-מספר פעמים בשבוע, 3-פעם פעמיים, 4-לא קרה. מהימנות המדד הייתה טובה Cronbach $\alpha=0.80$. מכל הארבע חושב מדד לפי הערך המינימלי שציין/ה המשתתף/ת כך שהתקבלה התדירות הגבוהה ביותר שנעשית פעולה לא בטיחותית כלשהי.

תרבות בטיחות במקום העבודה נבחנה על ידי מידת ההסכמה בין 1-כלל לא, 2 מסכים חלקית, 3-מסכים מאד לגבי ההיגדים הבאים: 'העובדים האחרים לא מקפידים על הבטיחות', 'המנהלים שלי לא מקפידים על הבטיחות', 'אם אני לא מקפיד על כללי הבטיחות בגובה מעירים לי'. מהימנות אלפא קרונברך הייתה נמוכה $\alpha=0.64$ נערכו ניתוחים להיגדים בנפרד.

עמדות כלפי הוראות הבטיחות נבחנו על ידי ההיגדים: 'בכל עבודה בגובה חשוב להירתם', 'הזמן שנדרש לאבטחה אינו מצדיק הירתמות בכל עבודה', 'אני מקפיד על כללי העבודה'. השאלות נבנו בהתייעצות עם מומחי הבטיחות של המוס"ל.

מניעים להקפדה על כללי הבטיחות נבחנו על ידי שני היגדים שעסקו במידת החשיבות שמייחסים המשיבים לשמירת הבטיחות: 'חשוב לי לשמור על עצמי' ו-'אני צריך לשמור על עצמי למען אחרים (לדוגמה משפחה)'. מהימנות אלפא קרונברך 0.69. חושב ממוצע על שני ההיגדים. משום שרק 55 מבין 315 המשיבים היו עם ממוצע נמוך מהמקסימום - מסכים מאד, קודד המדד מחדש לגובה-מסכים מאד ונמוך-מסכים חלקית. כמו כן נבדק היגד אחד על מניע חיצוני לשמירה על כללי הבטיחות: 'אני מקפיד על כללי הבטיחות כי אני מעוניין לקבל קנס'. השאלות נבנו בהמשך למחקר המניעים לשימוש בסנטריה (אגוזי ווינקלר, 2022) על בסיס ממצאי מחקרם של Germei ושותפיו (2009) שבחן סיבות לציות לתקנות שימוש בקסדה בקרב רוכבי רכב דו גלגלי ביוון.

המשפטים 'אני מקפיד על כללי הבטיחות כשאני רואה שזה חשוב לעובדים סביבי' ו-'אני סומך על עצמי שלא אפול' יכולים להתפרש במספר מובנים להיבט מידת ההקפדה על כללי הבטיחות. בשל הניסוח שאינו חד משמעי הוסרו ההיגדים מהניתוחים.

ממצאים

ל-151 מהמשיבים (52.2%) המעסיק סיפק את ציוד המגן הדרוש לעבודה בגובה אולם 8 מהם לא היו בטוחים שהציוד היה תקין, ל-114 (39.4%) לא סופק כל הציוד הדרוש לעבודה בגובה ול-24 (8.3%) היה ציוד שלהם או סופק ציוד כשנדרש. למרבית המשיבים (77.8%) יש אישור תקף לעבודה בגובה, ל-8.0% היה אישור שאינו בתוקף ו-4.2% דיווחו כי עובדים בגובה ללא אישור רשמי. 12 איש לא השיבו לשאלת התוקף. הדרכה על עבודה בגובה נערכה בכל יום עבודה ל-20.8% מהמשיבים, 73.9% קיבלו הדרכה אחת בתחילת עבודתם במקום העבודה ו-5.3% לא קיבלו הדרכה (פירוט בטבלה 3).

על ארבע שאלות התמצאות בציוד המתאים לעבודה בגובה במצבים שונים ענו 25.5% תשובה נכונה על ארבעה מצבים, 41.6% על שלושה מצבים, 18.1% על שני מצבים, 11.1% ענו נכון על תיאור מצב אחד בלבד ו-3.5% לא ידעו בשום מצב להתאים את ציוד הבטיחות הנכון.

בנוגע להתנהגות לא בטיחותית בעת עבודה בגובה 91 (29.2%) דיווחו לגבי כל ארבע הפעולות הלא בטיחותיות שהם לא ביצעו אותן בחודש האחרון, 21.8% דיווחו שעשו לפחות אחת מהפעולות מדי פעם, 19.9% דיווחו כי ביצעו לפחות אחת מהפעולות מספר פעמים בשבוע ו-29.2% דיווחו כי ביצעו לפחות אחת הפעולות הלא בטיחותיות בכל יום.

טבלה 3: התפלגות עבודה בטיחותית

ציוד מגן אישי	סופק על ידי המעסיק	ציוד של העובד	לא סופק ציוד
	52.2%	8.3%	39.4%
הסמכה - אישור עבודה בגובה	יש אישור בתוקף	היה אישור ואינו בתוקף	ללא אישור לא ענו לשאלה
	77.8%	8.0%	4.2%
	10.0%		
הדרכה על עבודה בגובה	בכל יום לפני עבודה בגובה	עם הכניסה לעבודה	לא קיבלו הדרכה
	20.8%	73.9%	5.3%
התאמת ציוד בטיחות למשימה	ענו נכון על התאמת הציוד	ענו נכון על פחות מחצי מהשאלות	

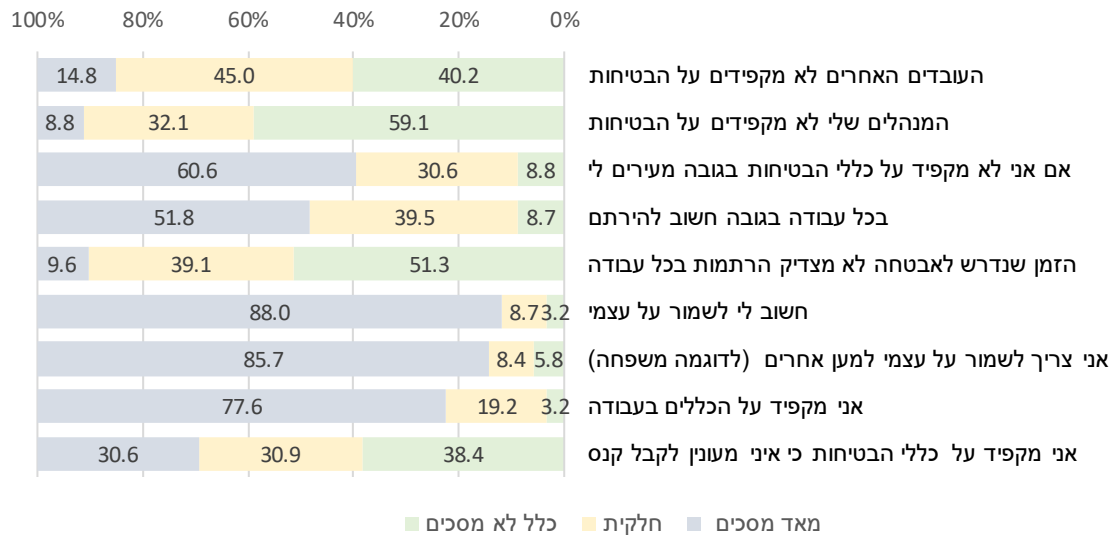
			32.8%	67.2%
פעולה שלא עומדת בכללי הבטיחות בחודש האחרון	יומיומי	מספר פעמים	פעם-פעמיים	לא קרה
	29.2%	19.9%	21.8%	29.2%

	מספר העובדים ללא אישור תואם	מספר העובדים בתחום	אחוז מהעובדים בתחום
גגות	3	145	2.1
פיגומים	7	153	4.6
סולמות	7	219	3.2
סלי הרמה	5	63	7.9
במות	2	82	2.4
קונסטרוקציות	6	51	11.8
אזור מוקף	4	45	8.9
כלל התחומים	26	315	8.3

עמדות העובדים לגבי אקלים הבטיחות והסיבות לשמירה על כללי הבטיחות

מרבית העובדים 77.6% מעידים על עצמם שהם מקפידים על הכללים בעבודה, אך רק 40.2% חושבים שעמיתיהם לעבודה מקפידים על עבודה בטוחה. העובדים מעידים שחשוב להם לשמור על עצמם (88%) ו- ולמען אחרים (86%). יחד עם זאת כמחציתם אינם מסכימים עם כללי הבטיחות באופן מלא, 48.2% חושבים שהירתמות אינה מוצדקת תמיד בעבודה בגובה ו- 48.7% חושבים שאינה מצדיקה את הזמן הנדרש לה. מרבית העובדים חושבים כי מנהליהם מקפידים על הבטיחות (59.1%) ו- 60.6% ציינו שיעירו להם אם לא יקפידו על כללי הבטיחות.

איור 1: אחוזי ההסכמה של המשיבים לגבי בטיחות בעבודה בגובה ושמירת הבטיחות במקום עבודתם

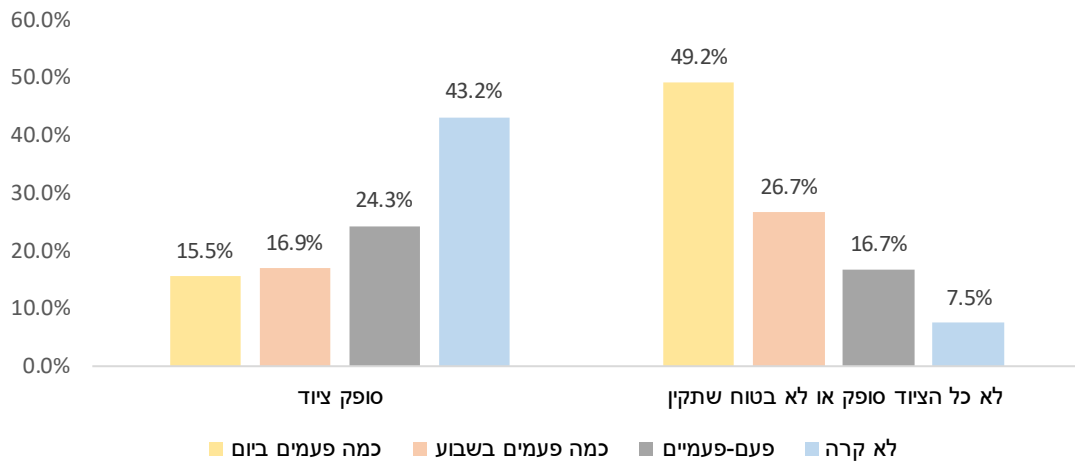
הקפדת מקום העבודה על כללי הבטיחות

ציוד מיגון. בענף הבנייה האחוזים הגבוהים ביותר של עובדים שדיווחו כי לא סופק להם ציוד לעבודה בגובה או שאינו תקין (54.8%) בשיפוצים ותשתיות כשליש (33.3%, 30.8% בהתאמה) ובתעשייה 19.7% ($\chi^2_{[12]}=53.77, p<0.001, \text{Cramer's } V=0.30$). לגבי הדרכות לא נמצא הבדל מובהק בין הענפים השונים בתדירות ההדרכה לבטיחות בעבודה בגובה.

נמצא קשר בין חוסר הדרכה לבין אי הספקת ציוד בטיחות. בקרב מי שמקבלים הדרכה בכל יום ל-18.3% לא סופק ציוד, בקרב מי שקיבלו הדרכה אחת בכניסה לעבודה ל 43.6% לא סופק ציוד אישי להגנה מפני נפילה ובקרב מי שלא קיבלו הדרכות ל 66.7% גם לא סופק ציוד ($\chi^2_{[4]}=19.11, p<0.001, \text{Cramer's } V=0.19$).

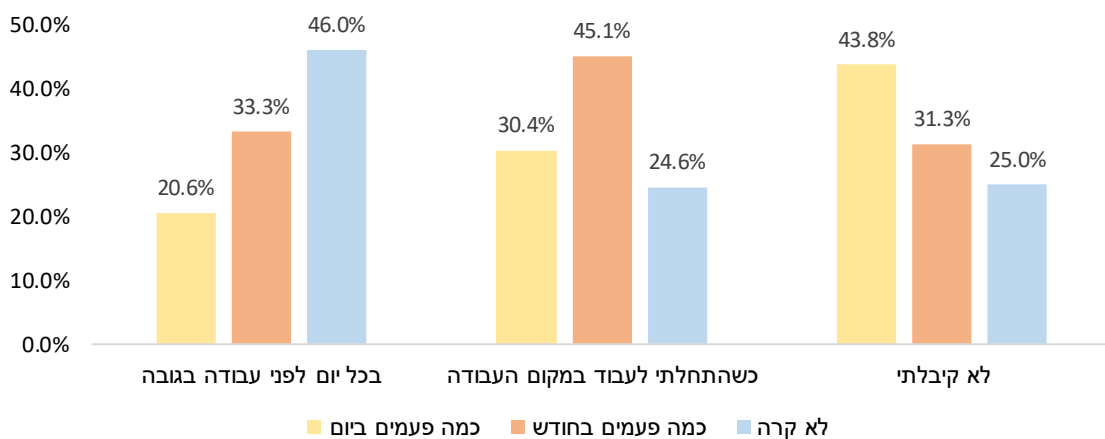
כמשוער נמצא קשר בין הספקת ציוד מגן לבין ההקפדה האישית של העובדים על הבטיחות. בקרב עובדים שסופק להם ציוד מגן לעבודה בגובה 43.2% דיווחו על הקפדה על עבודה בגובה לפי כללי הבטיחות ואחוזים יורדים ככל שתדירות העבודה הלא בטוחה עולה. בקרב עובדים שלא סופק להם ציוד מגן או שאינו תקין 7.5% בלבד דיווחו על הקפדה על עבודה בגובה לפי כללי הבטיחות והאחוזים עולים ככל שתדירות הפעולה הלא בטוחה עולה ($\chi^2_{[6]}=72.43, p<0.001, \text{Cramer's } V=0.35$) (איור 2). חשוב לציין כי התנהגויות לא בטוחות שנבחנו כגון טיפוס על סולם עם חפצים ביד או על הכתף או עבודה בגובה לבד אינן קשורות להספקת ציוד מגן אישי.

איור 2: אחוזי העובדים שדיווחו על חוסר הקפדה על כללי הבטיחות בעבודה בגובה על פי מידת הספקת ציוד לעבודה בגובה על ידי המעסיקים

כמו כן נמצא קשר בין הדרכה לבין מידת ההקפדה על עבודה בטיחותית. עובדים שמקבלים הדרכה לפני עבודה בגובה עובדים באחוזים ניכרים באופן בטיחותי יותר 46.0% מהם דיווחו כי עבדו באופן בטיחותי בחודש האחרון לעומת 24% ו-25% בקרב מי שלא קיבלו הדרכה או קיבלו הדרכה רק בעת כניסתם לעבודה ($\chi^2_{[6]}=13.12$, $p<0.05$, Cramer's V=0.15). (איור 3).

איור 3: אחוזי העובדים שדיווחו על חוסר הקפדה על כללי הבטיחות בעבודה בגובה ותדירותה על פי ההדרכה שקיבלו על עבודה בגובה

הקשר בין עמדות העובדים לבין הקפדה על כללי הבטיחות

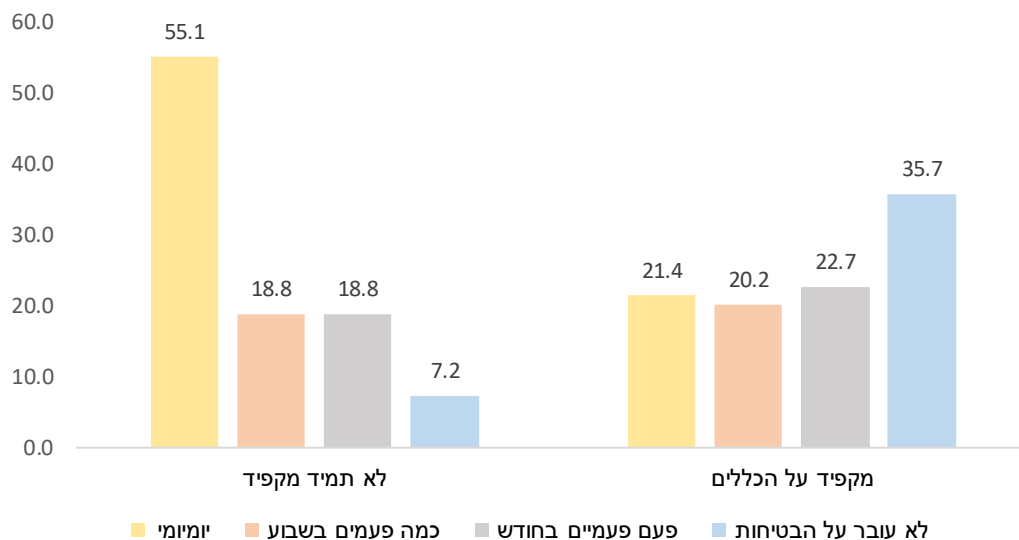
ראשית בחנו האם אנשים, שהעידו כי חשוב להם לשמור על עצמם, פועלים באופן בטיחותי יותר מאשר אנשים שלא הסכימו באופן מלא עם החשיבות של שמירה על עצמם. במבחן חי בריבוע עלה כמשוער, כי עובדים שהעידו כי חשוב להם לשמור על עצמם הקפידו על עבודה באופן בטיחותי בשיעורים גבוהים (32.4%) משל

עובדים שהסכימו חלקית עם החשיבות של השמירה על עצמם בין אם עבורם או עבור אחרים (14.5%). כמו כן עובדים שמפירים הוראות בטיחות עושים זאת בתדירות נמוכה יותר כאשר העידו שחשוב להם לשמור על עצמם - 25.4% הפרה יומיומית לעומת 45.5% בקרב החשיבות הפחותה לשמור על עצמם ($\chi^2_{[6]}=12.61$, $p<0.01$, Cramer's V=0.20).

בחנו האם אנשים המעידים על עצמם כי הם עובדים על פי הכללים אכן עובדים על פי הוראות הבטיחות. עשרה עובדים בלבד העידו על עצמם שאינם מקפידים על הכללים והם צורפו לקבוצה שדיווחה על הסכמה חלקית עם המשפט שאמר "אני מקפיד על הכללים בעבודה", כך ש-69 עובדים דיווחו כי אינם מקפידים בעקביות על הכללים ו-238 דיווחו כי הם מקפידים על הכללים. באיור 4 ניתן לראות כי באופן כללי מרבית (92.8%) העובדים שמדווחים על עצמם כלא שומרים על הכללים אכן לא מקפידים על הוראות הבטיחות לפי דיווחם. יחד עם זאת 64.3% מהעובדים שדיווחו על עצמם כמקפידים על הכללים לא שומרים באופן מלא על הוראות הבטיחות.

איור 4: אחוז המקפידים על עבודה לפי הוראות הבטיחות על פי הערכתם את עצמם כמקפידים על כללי

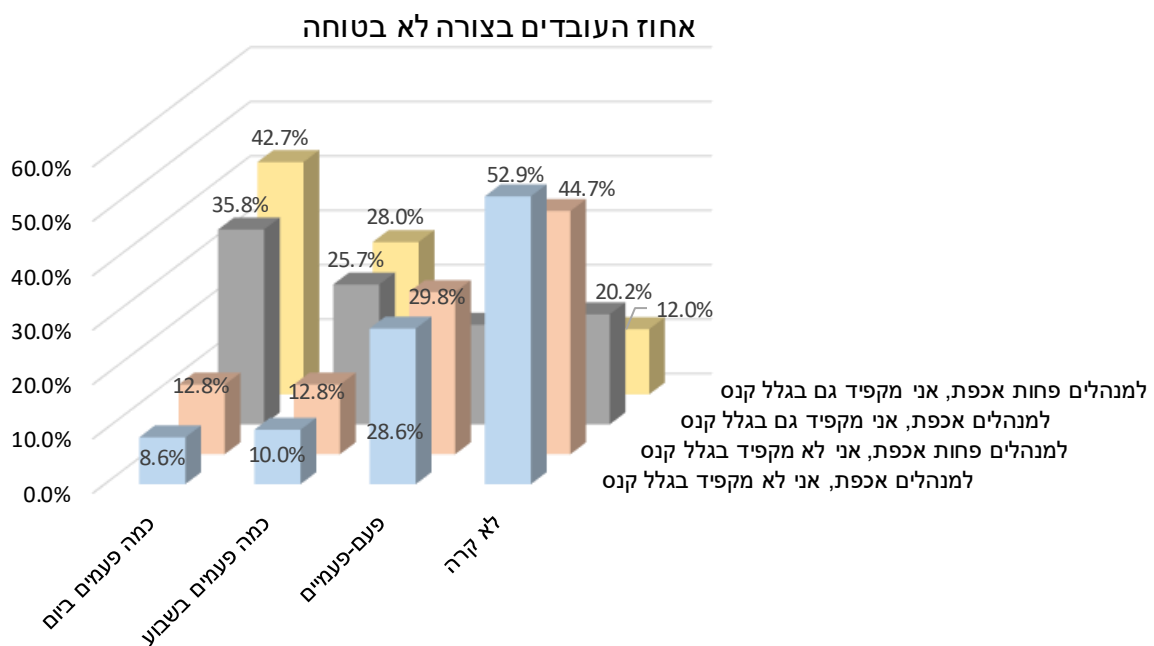
העבודה

כמו כן בחנו את הקשר בין התפיסה של העובדים לגבי מידת החשיבות שהמנהלים מייחסים לבטיחות והתפיסות האישיות שלהם לגבי הסיבות לשמור על הבטיחות ואיך השילוב קשור להתנהגות הבטיחות של העובדים. באופן ספציפי בחנו באיזו תדירות מפירים העובדים את כללי הבטיחות בעבודה בגובה לפי מידת ההקפדה של מנהליהם על בטיחות ולפי הסיבה שלהם לשמור על בטיחות האם נובעת מחשש מקנס או לא. באיור 5 ניתן לראות מספר דברים: ראשית עובדים, שמקפידים על הבטיחות לא רק בגלל קנסות, מקפידים על

הבטיחות בשיעורים כפולים (52.9%, 44.7%) לעומת עובדים המקפידים בשל חשש מקנס (20.2%, 12.0%). עוד ניתן לראות שכאשר העובדים חושבים שלמנהלים אכפת מהבטיחות שיעורי ההקפדה שלהם על כללי הבטיחות עולים מ-44.7% ל-52.9% בקרב מי שפועלים בבטיחות לא בגלל קנס ומ-12.0% ל-20.2% בקרב מי שפועלים בבטיחות בגלל קנס. גם תדירות אי ההקפדה על הבטיחות נמוכה יותר כאשר העובדים חושבים שלמנהלים אכפת - 42.7% לעומת 35.8% הפרה יומיומית של הבטיחות בקרב הפועלים בבטיחות בגלל חשש מקנסות ו-12.8% לעומת 8.6% בקרב מי שפועלים באופן בטיחותי בלי קשר לקנסות ($\chi^2_{[9]}=61.91, p<0.001$), (Cramer's V=0.26).

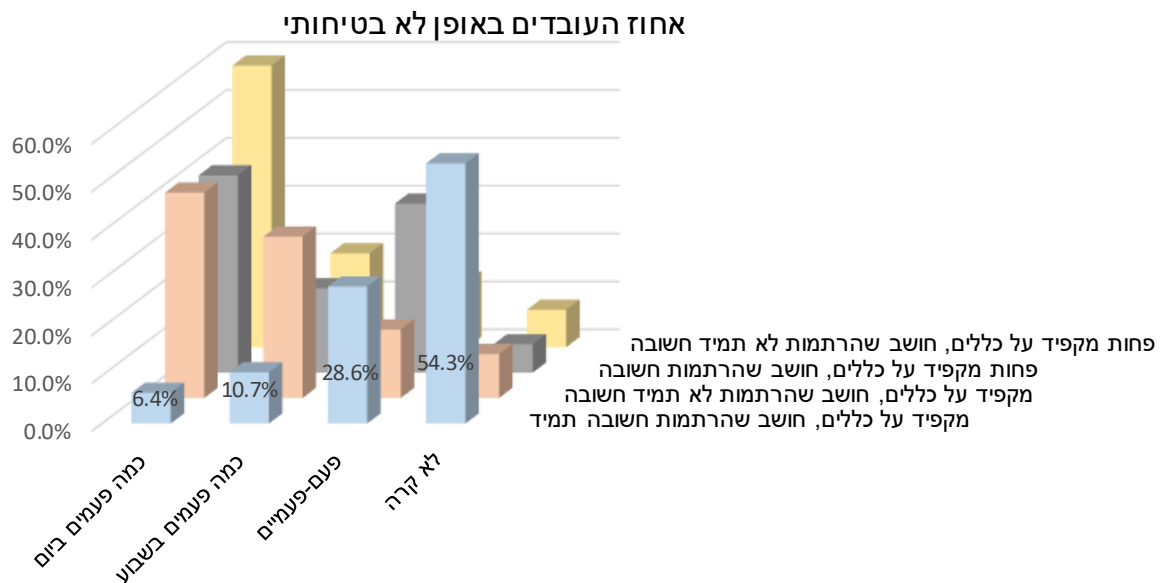
איור 5: אחוז העובדים שעבדו באופן לא בטיחותי בחודש האחרון לפי תפיסת הניהול והקפדה בשל חשש מקנס

ניתוח דומה לאינטראקציות בין הגורמים הקשורים להתנהגות לא בטיחותית נעשה על התפיסה העצמית של העובד כמי ששומר על כללי העבודה, תפיסת העובד לגבי מידת ההצדקה של שימוש ברתמת בטיחות והקשר שלהם לאופן הפעולה של העובד. 45.8% מהעובדים העידו על עצמם שהם מקפידים על הכללים וגם חשבו שהרתמות ברתמת בטיחות חשובה תמיד, 32.0% מהעובדים העידו על עצמם כמקפידים על הכללים, אך סברו שאין הצדקה להירתם בכל עבודה בגובה, 5.6% העידו כי אינם מקפידים תמיד על הכללים, אך חשבו שהירתמות היא חשובה ו-16.7% העידו כי אינם מקפידים על הכללים וגם סברו שהירתמות אינה מוצדקת תמיד. איור 6 מציג את אחוז העובדים שהעידו שעבדו באופן לא בטיחותי בחודש האחרון.

הנתונים המוצגים באיור 6 מראים כי שליש מהעובדים, אשר לא רואים את תקנות הבטיחות כמוצדקות, משמרים דימוי עצמי של עובדים לפי הכללים אך למעשה רובם המוחלט (90.8%) לא פעלו באופן בטיחותי במהלך החודש האחרון. רק קבוצת העובדים שרואים את עצמם כמקפידים על הכללים וגם מסכימים עם הכללים הראו התנהגות המקפידה על הבטיחות. וראוי לציין כי התנהגויות הבטיחות שנבדקו לא היו לגבי הירתמות.

איור 6: אחוז העובדים שעובדים באופן לא בטיחותי על פי תפיסתם את מידת הקפדתם על כללי העבודה ואת הצדקת השימוש ברתמת בטיחות בכל עבודה בגובה

סיכום ומסקנות

הסקר מעלה מספר ממצאים משמעותיים. ראשית, אחוז ניכר מהעובדים בגובה אינם מקבלים ציוד בטיחות מותאם ותקין לצורך עבודתם, לא לכולם יש אישורי עבודה בגובה תקפים, רבים לא בטוחים לגבי הציוד הנכון לשימוש בכל משימה המבוצעת בגובה, ורובם אינם מקבלים הדרכה קבועה על העבודה בגובה. כפועל יוצא מרביתם – כ-70% העידו על עצמם כי עבדו באופן לא בטיחותי בגובה בחודש האחרון.

בבחינת הגורמים הקשורים להתנהגות בטיחותית בעבודה בגובה עולה כי היבטים שונים של תרבות הבטיחות קשורים למידת ההקפדה של העובדים על עבודה בטיחותית. מצאנו כי הדרכה והספקת ציוד בטיחות קשורים להקפדה רבה יותר על עבודה בטיחותית מצד העובדים. כמו כן מצאנו, כי כאשר המנהלים נתפסים כמי שאכפת להם מהבטיחות, העובדים גם יקפידו יותר על כללי הבטיחות. האכפתיות הנתפסת של המנהלים

הייתה קשורה להתנהגות בטוחה יותר הן עבור עובדים ששומרים על הבטיחות ממניעים פנימיים שלהם והן עבור עובדים ששומרים על כללי הבטיחות ממניעים חיצוניים כגון חשש מקנסות. עובדים ששומרים על הבטיחות ממניעים פנימיים שלהם הקפידו באחוזים גבוהים פי שניים ויותר על עבודה בטיחותית לעומת עובדים שמניעים חיצוניים כגון קנס דומיננטיים יותר עבורם בשמירה על הבטיחות.

סוגיה משמעותית שעלתה מהממצאים היא פער בין התפיסה העצמית של עובדים כמי ששומרים על הכללים לבין השמירה שלהם על הכללים בפועל. כמחצית מהעובדים דיווחו על עצמם כשומרים על הכללים ובאותה עת דיווחו על הפרות בטיחות שהם ביצעו. אחד הגורמים המתווכים שעלה מהניתוחים היה מידת ההסכמה של העובדים עם כללי הבטיחות. אחוז ניכר של עובדים בגובה אינם מקבלים את הוראות הבטיחות כהוראות מוצדקות וכך בעוד הם רואים עצמם כשומרי סדר הם למעשה פועלים באופן לא בטיחותי שמסכן אותם. המשמעות של חוסר המודעות לפער הזה משליך לא רק על אופן פעולתם ושמירה על הבטיחות אלא גם על הצורך שלהם לקבל הדרכה ועל נכונותם להבין שיש צורך בשינוי ההתנהגות.

המלצות:

1. יש למקד הדרכה והסברה בקרב מנהלים וממוני בטיחות לצורך הספקת ציוד מיגון מלא, תקין וזמין לכל עובד בגובה. אספקת ציוד הבטיחות צפויה לא רק לשמור על העובדים במקרה של תקלה אלא גם לעודדם לעבוד באופן בטיחותי באופן כללי.
2. עובדים בגובה זקוקים להדרכה שוטפת וקבועה שנעשית בתדירות גבוהה לגבי חשיבות התקנות ויישומן וכן בתכנון משימות מורכבות בגובה. רבים מראים חוסר מודעות, חוסר הבנה או חוסר הסכמה עם התקנות וזה ניכר בביצוע עבודתם בשטח.

מקורות

אגוזי, ל. ווינקלר, מ. (2022). דילמת העובד בגובה: סיבות לשימוש ולהימנעות משימוש בסנטריה בעת חבישת קסדה. אתר המוסד לבטיחות ולגיהות.

https://www.osh.org.il/UploadFiles/07_2022/Summary_helmet_survey.pdf

הביטוח הלאומי (2022). דו"ח שנתי ביטוח נפגעי עבודה.

https://www.btl.gov.il/Publications/Skira_shnatit/2021/Documents/chap-3-08-avoda.pdf

מינהל הבטיחות, משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים. דוחות תאונות עבודה:

2017-2019

<https://employment.molsa.gov.il/Employment/SafetyAndHealth/ResearchAndProjects/Reports/Reports/SafetyAndHealth-2019-report.pdf>

2020

https://www.gov.il/BlobFolder/reports/safety-report2020/he/safety-and-health_safety-report2020.pdf

2021

https://www.gov.il/BlobFolder/reports/safetyandhealth-2021/he/safety-and-health_safetyandhealth-2021.pdf

תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), תשנ"ז-1997

https://www.nevo.co.il/law_html/law01/051_056.htm

Germeni, E., Lionis, C., Davou, B., & Petridou, E. T. (2009). Understanding reasons for non-compliance in motorcycle helmet use among adolescents in Greece. Injury Prevention, 15(1), 19-23. <http://dx.doi.org/10.1136/ip.2008.019356>